

Catalunya

i la necessitat econòmica del Nou Estat

Treball realitzat per **David Ros Serra, Economista**, Interventor, Tresorer i Secretari-Interventor d'Administració Local a partir del dossier del mateix autor “ Hisenda i Pressupostos del Nou Estat”.

Amb la col·laboració de **Josep Pedrol Martí i Tomàs Casanovas Martínez**.
Economistes.

Sectorial d'Economia de l'Assemblea Nacional Catalana.

Aquest treball es presentà a la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona el 13 de febrer de 2013. Va presidir l'acte la Degana Sra. **Elisenda Paluzie** i l'investigador d'Economia Internacional **Sr. Oscar Mascarilla**.

L'ESTAT PROPI

ÉS VIABLE,

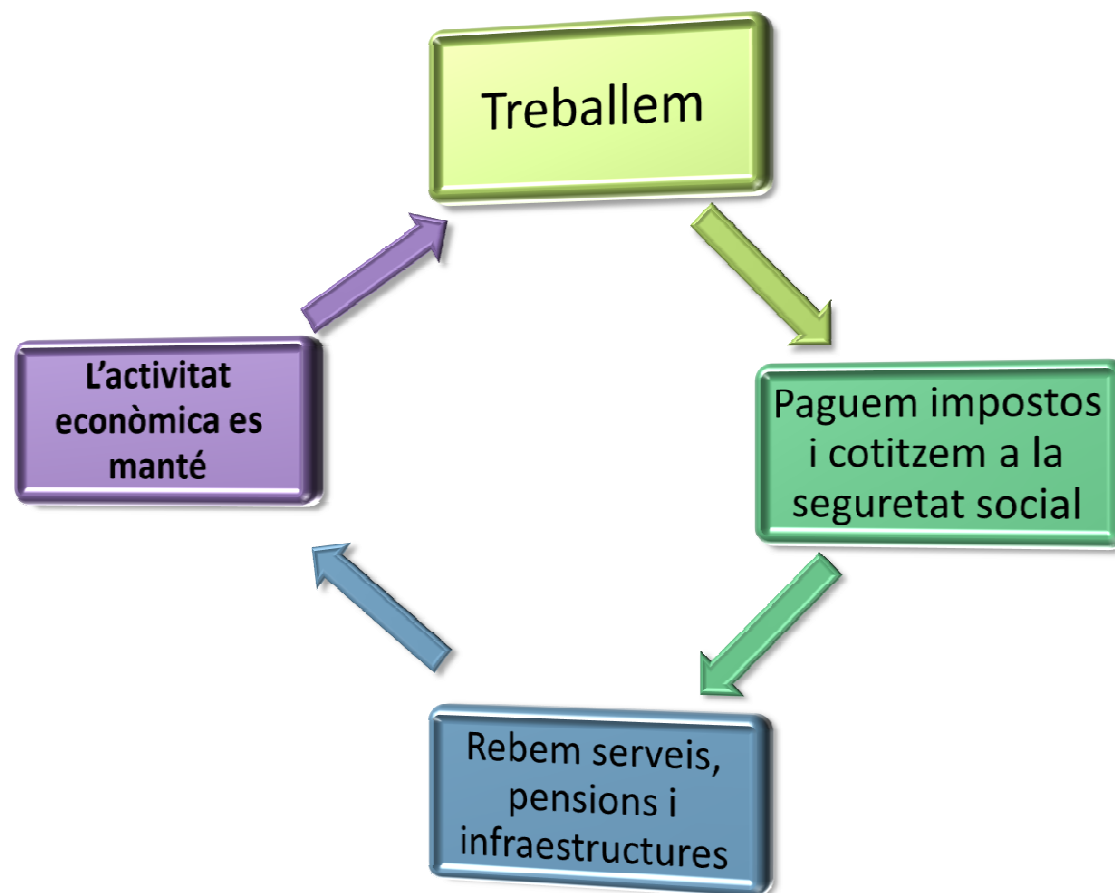
ÉS NECESSARI

ÉS URGENT

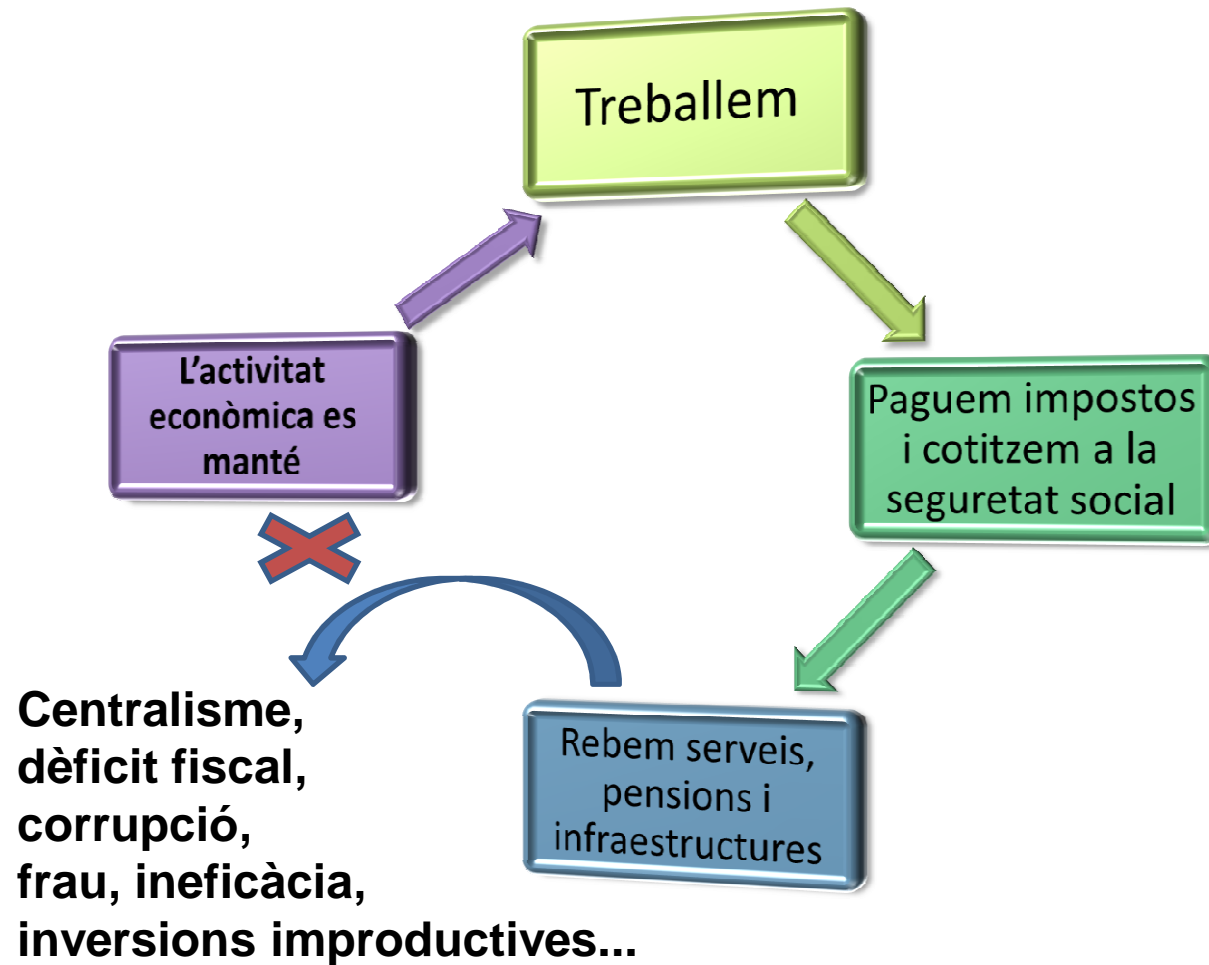
Necessitem poder decidir

**ÉS NECESSARI QUE CATALUNYA
DISPOSI D'UN ESTAT PROPI**

Si no es trenca, el cicle fiscal (impostos) ajuda el treball

Si es trenca el cicle fiscal, es malmet l'activitat econòmica i el benestar

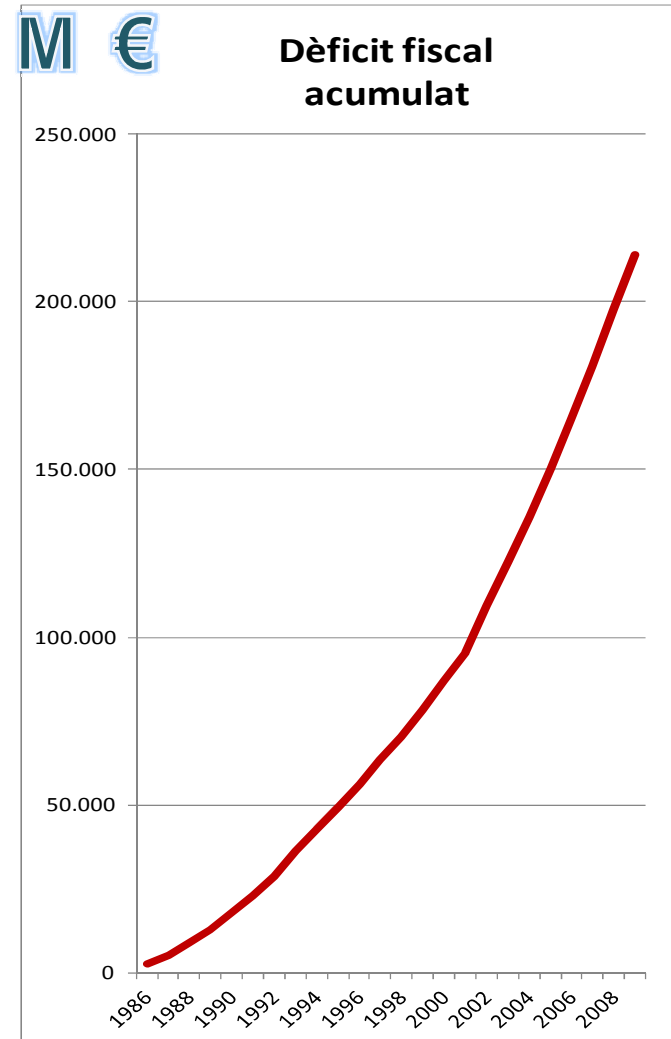
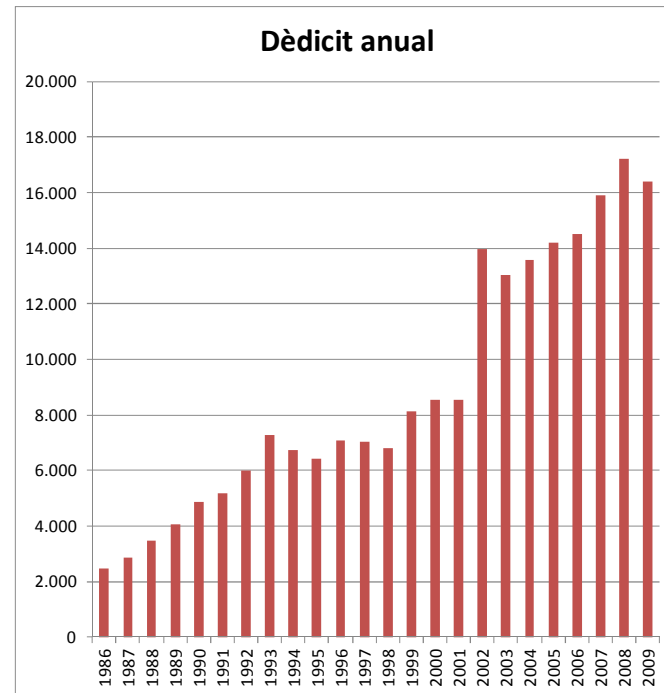

El dèficit fiscal de Catalunya amb Espanya

8 % PIB

16.000 M €

Balança fiscal		
Any	Milions d'euros	% PIB
1986	-2.465	6,7
1987	-2.868	6,9
1988	-3.466	7,4
1989	-4.056	7,6
1990	-4.867	8,2
1991	-5.174	7,9
1992	-5.988	8,5
1993	-7.263	10,0
1994	-6.732	8,7
1995	-6.416	7,6
1996	-7.088	7,8
1997	-7.018	7,3
1998	-6.813	6,7
1999	-8.124	7,4
2000	-8.532	7,2
2001	-8.565	6,7
2002	-13.969	10,0
2003	-13.036	8,9
2004	-13.595	8,6
2005	-14.186	8,3
2006	-14.493	7,9
2007	-15.913	8,1
2008	-17.200	8,5
2009	-16.409	8,4
Total	-214.236	8,0

Font: Elaboració pròpia a partir de "Resultat de la Balança fiscal". Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya. Març de 2012

El dèficit fiscal té **conseqüències greus per la població**

La manca de despesa de l'Estat repercuteix en:

Les retallades en serveis
essencials
afecta la vida de
les persones

Sanitat: llistes d'espera, encariment sanitat i medicaments, supressió de serveis (teràpies, vacunacions...), supressió de material, exclusió de prestacions (ortopèdiques...).

Educació: reducció de plantilles, disminució de mitjans, supressió d'activitats...

Tercer sector: desatenció progressiva, d'aturats de llarga durada, joves que han fracassat a l'escola, perceptors de la PIRMI, discapacitats físics, psíquics i sensorials, persones amb trastorns mentals, etc.

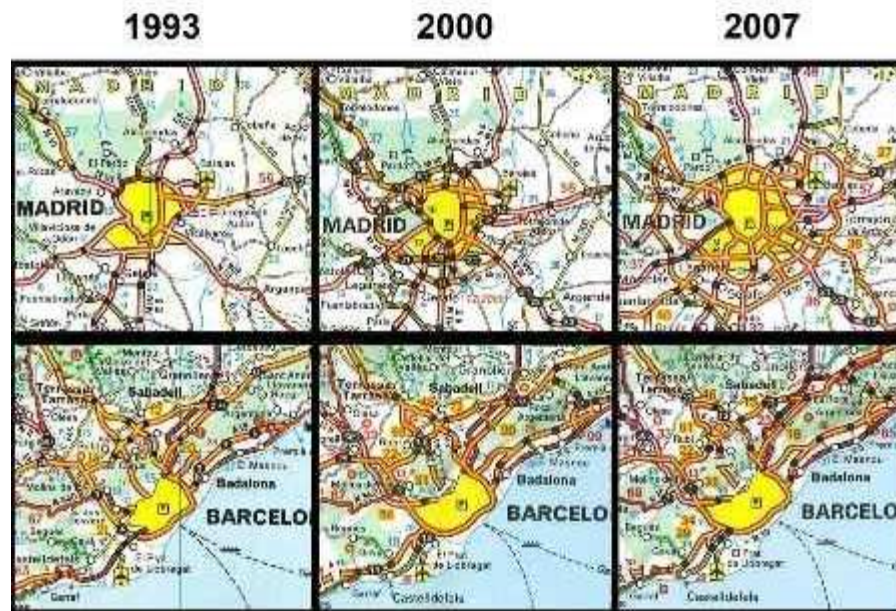
La manca d'inversions en infraestructures

productives: xarxa de carreteres, xarxa ferroviària, connexió ports a línia alta velocitat, etc.

Ensorra l'activitat econòmica:

l'encariment del transport, pels costos de les empreses, impedeix el comerç competitiu, es perden empreses i llocs de treball.

I què en fa el govern espanyol de l'espoli? Ho administra malament i ens empobreix.

Un exemple: les autopistes de Madrid i Murcia (governos Aznar i Zapatero)

- Hi ha hagut sobre costos en les obres i en les expropiacions. .
- El trànsit només és un 35% del previst.
- Dels 40.000 vehicles al dia que havien d'utilitzar la R-3 tan sols ho fan 13.000.
- "Accesos de Madrid" tenia un deute de 666 milions d'euros amb la banca. A aquestes autopistes hi van entrar empreses com ACS, OHL, Cintra, Sacyr, Sando, Isolux...i caixes d'estalvi com **Caja Madrid, Unicaja, Cajamurcia o Cajamar.**

Ana Pastor, "el Gobierno trabaja para solventar la situación de varias autopistas que están al borde de la **quiebra**", sobre todo del entorno de Madrid, y cuya **solución pasaría por un rescate**

¿I a qui es fa pagar la mala gestió de les autopistes de Madrid?

ECONOMIA » ÚLTIMA ACTUALIZACIÓN DIMECRÉS, 14 DE MARÇ DE 2012 05:00 H

Catalunya indefensa davant l'allargament dels peatges

El ministeri de Foment i ABERTIS estan ultimant un acord que suposarà que els catalans paguin encara més anys de peatge. En aquest cas qui paga no mana.

8 de juliol de 2012.

- *El ministeri de Foment d'Ana Pastor ha decidit aplicar un increment de fins un 7,5% a diversos peatges de les autopistes AP-2, AP-7 i C 33...*

<http://www.eljurista.cat/2012/07/28/>

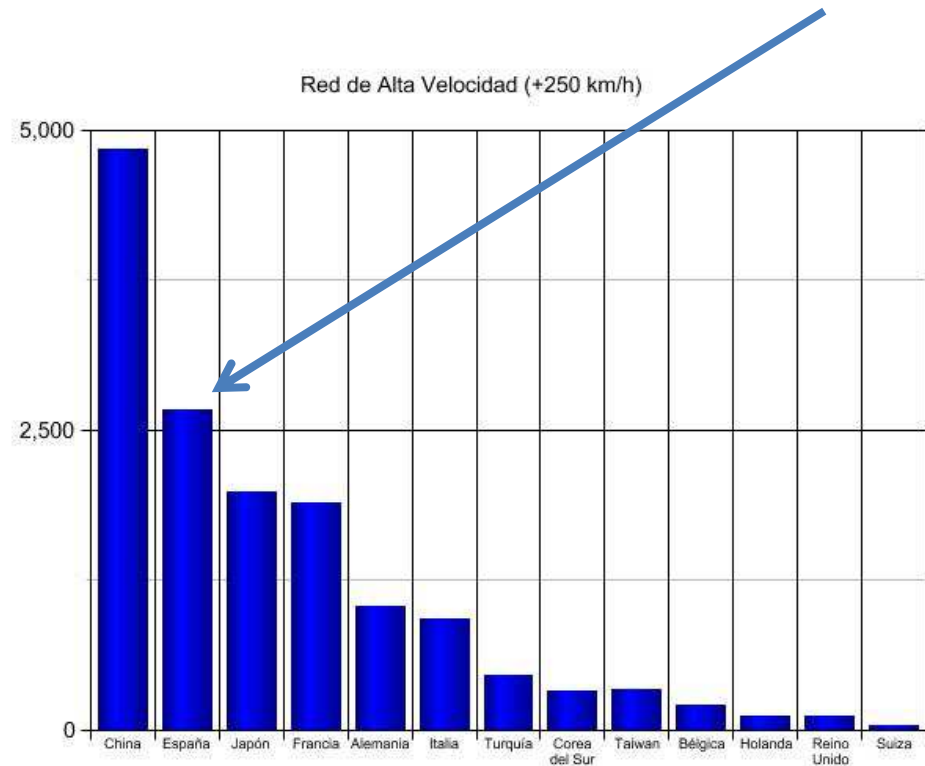

“Fomento/Renfe necesitaría 67 años para amortizar la actual red de AVE”

“Construir las tres últimas líneas de AVE ha costado, a razón de 15 millones de euros por kilómetro, unos **16.500** millones de euros”.

Font: <http://www.libertaddigital.com/> 11-02-11 F. Díaz Villanueva

	Passatgers 2010
AVE Espanya	14.000.000
Ave Lyon París	25.000.000

I així amb els aeroports i moltes altres inversions improductives

Aeropuertos fantasma en España: la resaca de la crisis

03 Agosto, 2011 Las aerolíneas no ven rentable operar en estos aeródromos.

Los aeropuertos de Lleida, Ciudad Real y Castellón ya son conocidos como los aeropuertos fantasma de España. Y es que a las aerolíneas no les sale rentable poner en marcha rutas a y desde estos aeródromos regionales, condenados a la desaparición.

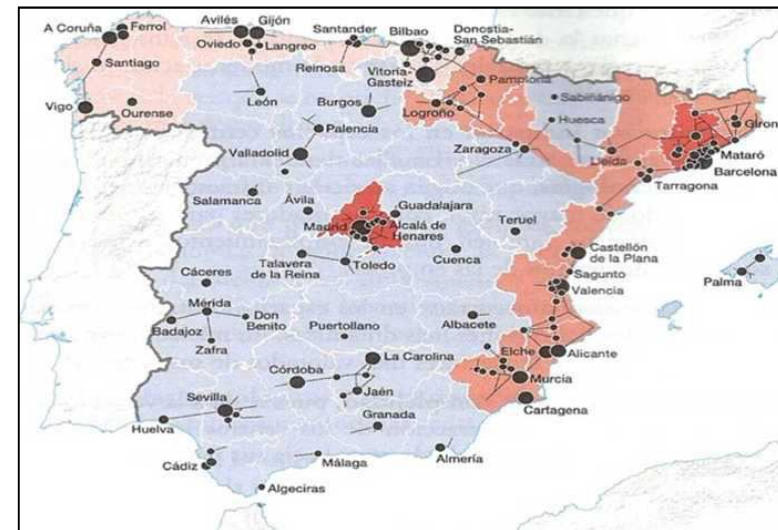
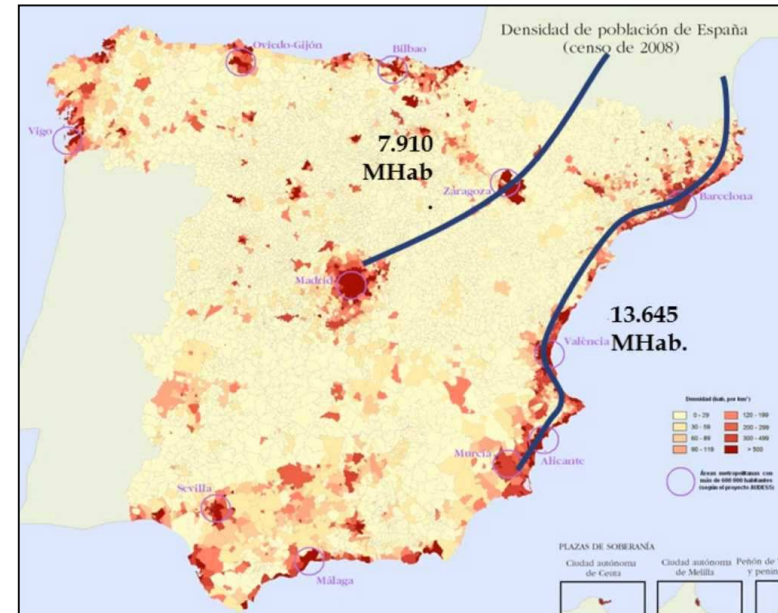
Albacete
Badajoz
Burgos
Castellón
Ciudad Real
León
Lleida
Logroño
...

I les inversions a Catalunya ?

El corredor mediterrani

Els territoris inclosos en el corredor mediterrani concentren actualment prop del

- **40% de la població de l'Estat espanyol.**
- **el 45% del seu Producte Interior Brut (PIB).**
- **el 50 % de la producció agrícola.**
- **el 55 % de la producció industrial.**
- **a més de ser l'origen de més del 60 % de les exportacions, i destí del 70 % del turisme.**

Doncs Madrid no para de proposar un eix transpirenenc, i no ha finançat el corredor mediterrani.

L'espoli es repeteix any rere any. Què ha passat al 2012 amb les inversions?

“Madrid / Barcelona. (EUROPA PRESS).

El proyecto de **Presupuestos** Generales del Estado (PGE) para **2012** presentado por el Gobierno contempla

- una caída de la **inversión estatal** en la mayoría de las **comunidades autónomas** de un **25%** con respecto a las cuentas para 2011 que salieron de las Cortes Generales, y
- Catalunya es la más afectada, con **1.403,21** millones de euros, un **45%** menos.”

Quines inversions correspondrien el 2013 a Catalunya ?

Si el 2013 l'Estat invertís a Catalunya segons el seu pes econòmic en termes de PIB, li pertocaria una inversió de **1.990**

milions d'euros (el 18,7% del total regionalitzable, 10.642,86 M€),

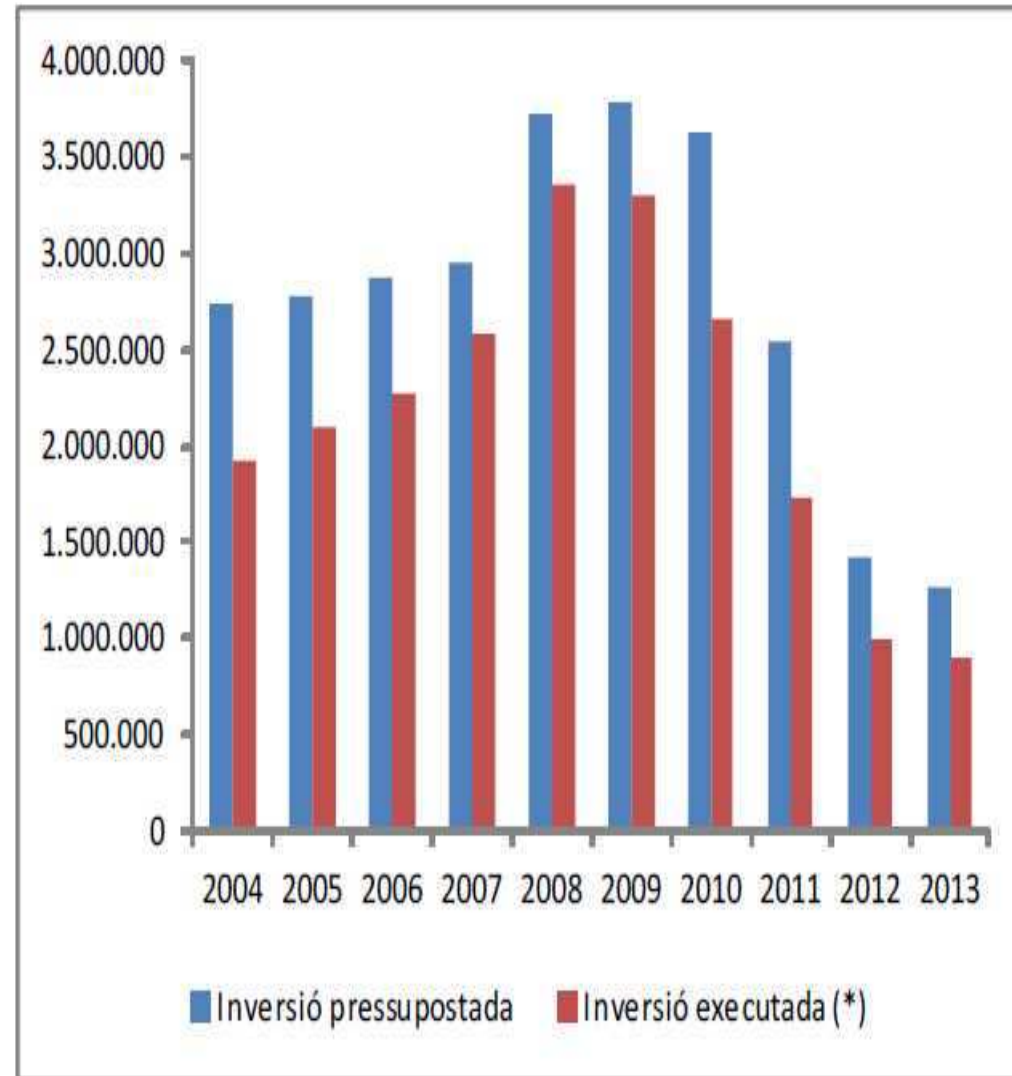
728 milions més dels inicialment pressupostats (**1.262,3 M€**).

Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir dels Pressupostos de l'Estat 2013

Inversió executada/pressupostada a Catalunya

Inversió de l'Estat a Catalunya.

Milers d'euros

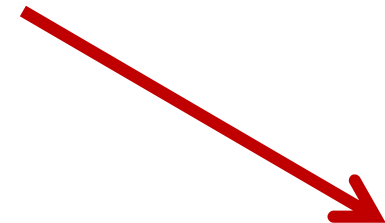
Cambrà de Comerç
de Barcelona

L'Estat menysté les necessitats de Catalunya i perpetua el model centralitzat d'infraestructures

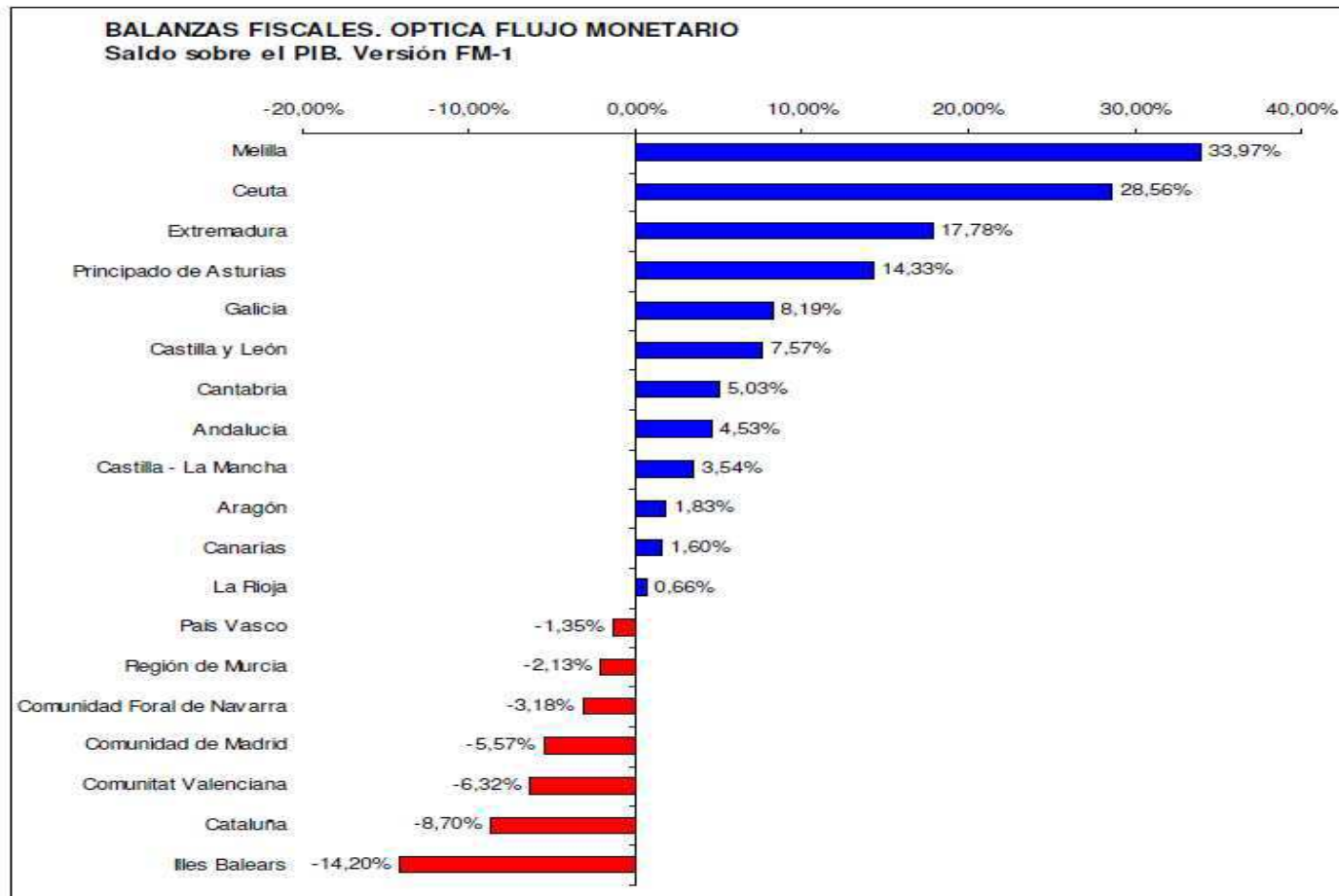
- El nou pla del Ministeri de Foment per al període 2012-2024 aposta per una **Aena centralitzada i per l'arribada de l'AVE a Barajas**, en detriment de l'Aeroport de Barcelona-El Prat.
- L'Estat es desdiu d'inversions de **l'AVE a la Sagrera**, que ara haurien d'assumir la Generalitat i l'Ajuntament, i incompleix els compromisos en **la xarxa de Rodalies**.
- Catalunya rebrà el proper **2013**, un **10% menys** que el **2012**. Aquesta reducció se suma a la retallada del **45% el 2012** i del **30% el 2011**.

Del que hem comentat fins aquí veiem que:

- Catalunya **té menys serveis** dels que li pertocquen i necessita la seva població.
- **Menys infraestructures.**
- **Com es tradueix en els recursos per habitant?**

Catalunya i Balears, després d'aportar al sistema de finançament tenen un saldo del PIB negatiu d'un 8,7 i un 14,2 per 100 respectivament

Font: Instituto de Estudios Fiscales. Ministerio de Economía y Hacienda 2008.

¿Amb tanta xifra, ens fem una idea de la magnitud de l'espoli?

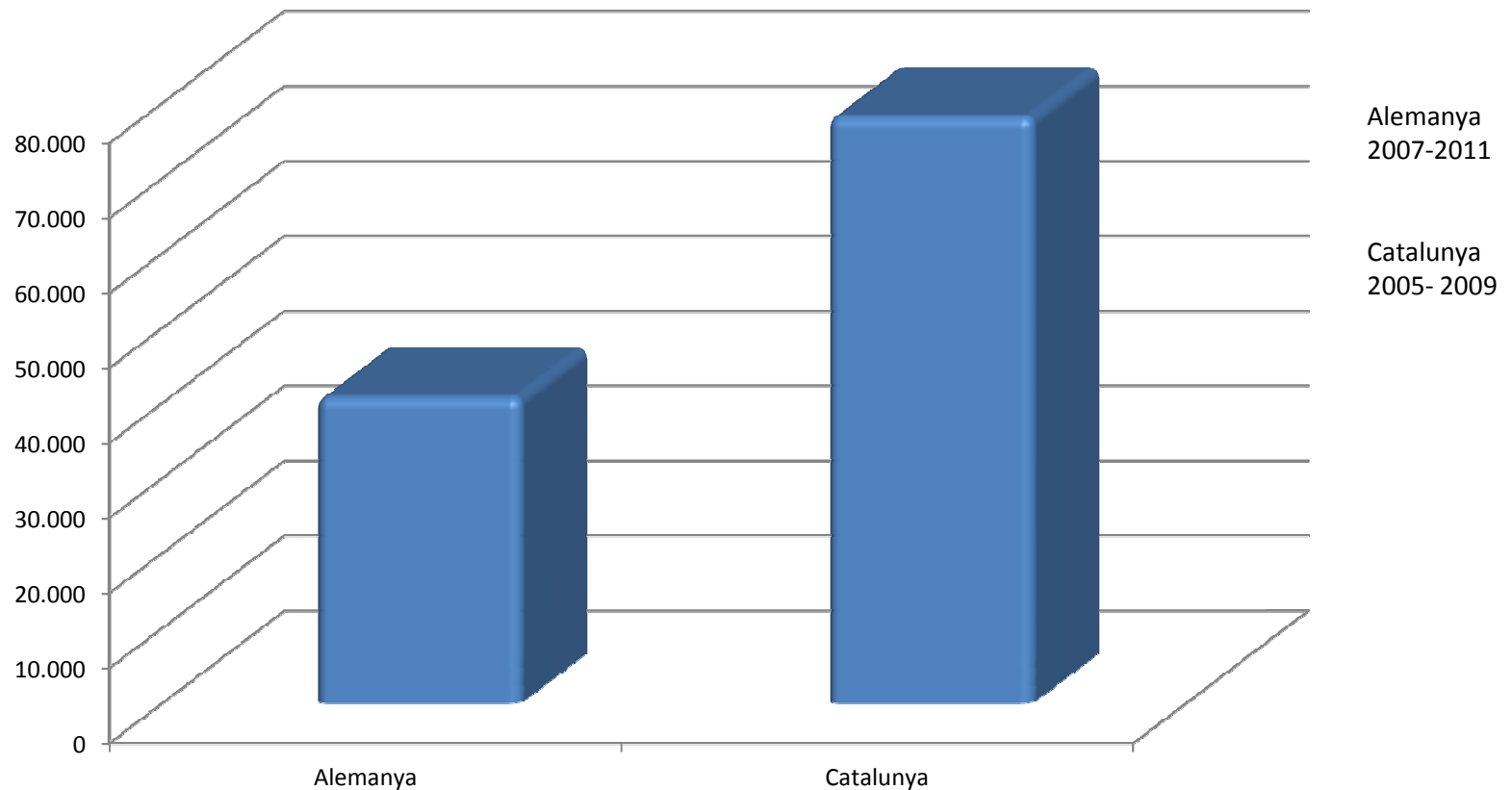
La magnitud de l'espoli de Catalunya és superior a l'aportació d'Alemanya a Europa

- El que ha aportat de forma neta **Catalunya a Espanya** entre 2005 i 2009 (**78.201 M €**),
- És molt superior al que ha aportat **Alemanya** a tota **Europa**, 27 països, **51.986 M €** en el període 2007-2011.

Aportació d' Alemanya a Europa		
	2007 -2011	
	5 anys	per any
Alemanya	51.986	10.397
Aportació neta de Catalunya a Espanya		
	2005-2009	
	5 anys	per any
Catalunya	78.201	15.640

Aportació d'Alemanya a Europa i de Catalunya a Espanya en cinc anys

La magnitud de l'espoli
comparat amb l'aportació
d'Alemanya

Font: Alemanya. European Commission. Financial Programming and Budget
http://ec.europa.eu/budget/figures/interactive/index_en.cfm
Catalunya. Elaboració pròpia a partir de la Balança fiscal.

I les persones a Catalunya?

- el **29,5% de la població catalana (2.224.800 persones)** viu en situació de pobresa o en exclusió social.

Font: Enquesta 2011. Condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya.
Diputació de Barcelona. 10 d'octubre de 2012. Barcelona.

L'ESTAT PROPI ÉS ECONÒMICAMENT VIABLE

LA VIABILITAT DE LES FINANCES PÚBLIQUES EN EL MARC DEL NOU ESTAT PROPI.

Els ingressos

Segons l'estudi de la Balança fiscal, del període **2006 a 2009** la mitjana del conjunt d'ingressos addicionals seria en **49,0 MM**.

Aquesta quantitat s'haurà de **minorar amb les transferències que avui provenen de l'Estat espanyol per import de **-5,3 MM** d'euros i que Catalunya deixarà de percebre.**

**Ingressos
addicionals 49,0 M M**

**Transferències
estatals **-5,3 M M****

**Ingressos
nous 43,7 M M**

Catalunya disposaria al **2013** dels següents **nous ingressos:**

IRPF	7,7
IVA	5,2
I Especials	2
I Societats	3,6
Total Impostos	18,5

Incorporaria també els ingressos de:

Seguretat Social a Catalunya 25,0 MM.

• Despeses

El nou Estat haurà d'incorporar alguns dels serveis que avui presta l'Estat i que són estructures d'Estat necessàries

- justícia,
- defensa,
- seguretat,
- política exterior, administració financera i tributària,
- transferències a l'administració local,
- **deute públic**,
- organismes (CSIC, AEAT), pensions,
- **seguretat social**,
- indústria, energia, comerç, turisme,
- pimes,
- transport,
- infraestructures,
- recerca,
- desenvolupament, innovació,
- etc.

**Les despeses
addicionals
calculades per a
incorporar els
serveis d'Estat
ascendeix a**

35,4 MM

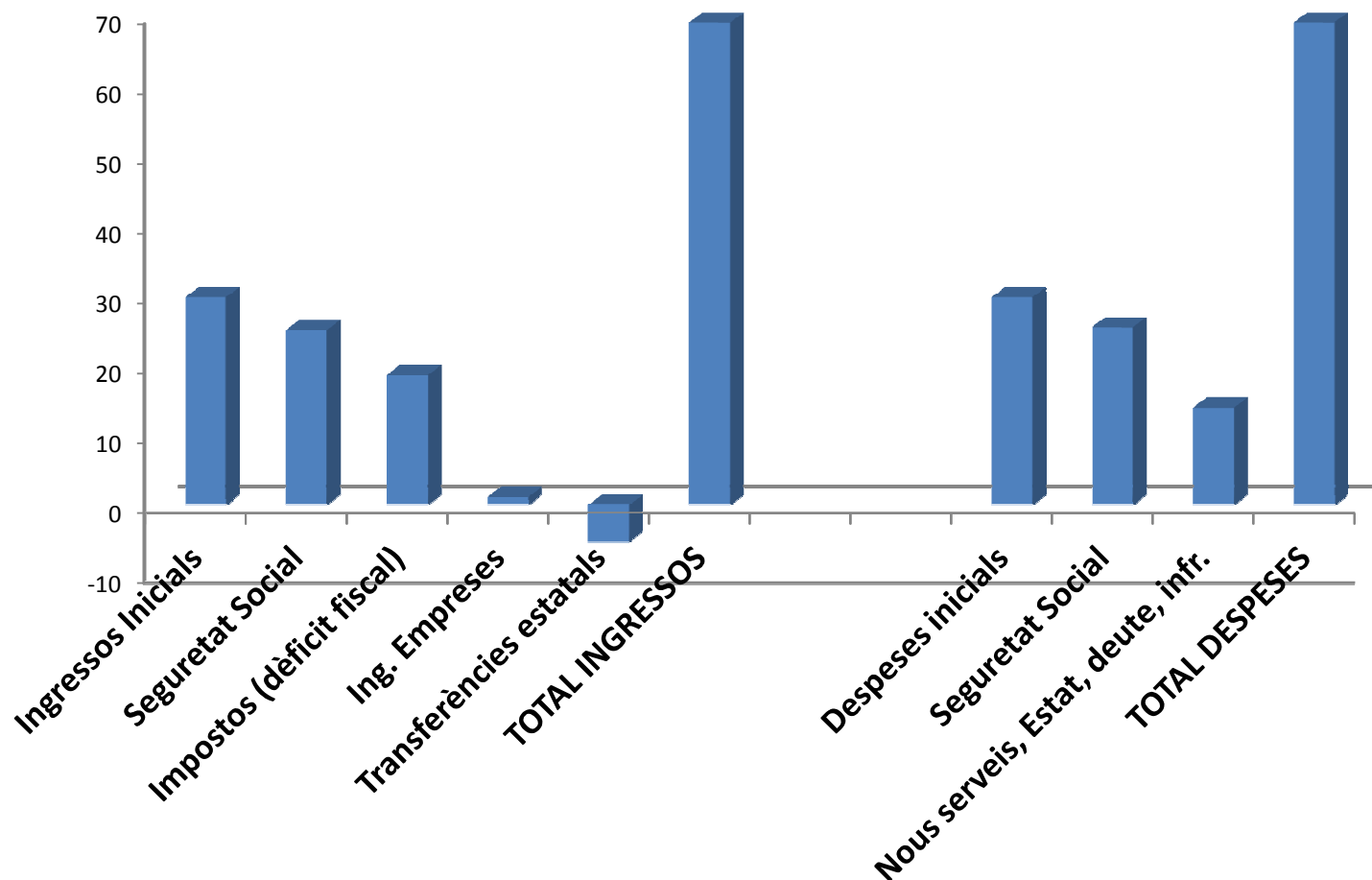
(mitjana dels imports calculats pel 2006 a 2009).

Guany econòmic de l'estat propi

Nous ingressos i despeses					Mitjana	Percentatge
	2006	2007	2008	2009	2006 -2009	sobre PIB
INGRESSOS	49.270	53.915	46.920	40.877	49.018	25,6
DESPESES	30.304	32.844	35.339	39.955	35.400	18,5
GUANY	18.966	21.071	11.581	922	13.617	7,1

El resultat d'incorporar els ingressos i les despeses de l'Estat és de **13.617 milions** d'euros. Un 7,1 % del PIB.

Marge per millorar la qualitat de vida de les persones, empreses, infraestructures...

L'economia de la Seguretat Social també està garantida

Les pensions que cobren avui els jubilats es paguen amb les cotitzacions dels treballadors d'avui.

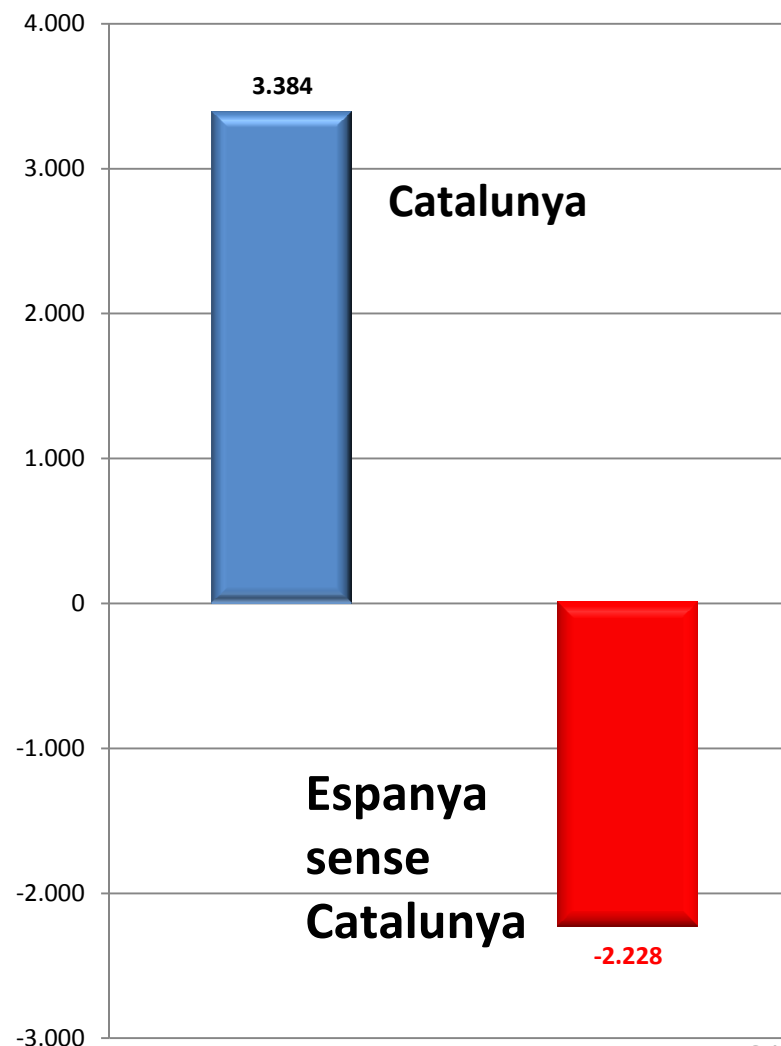
A Catalunya els ingressos per cotitzacions des **de 1995 fins al 2010** superen les despeses per pensions i les prestacions per atur.

L'aportació neta a la Seguretat Social del catalans ha estat de **24.774 milions d'euros.**

Saldo positiu de la Seguretat Social a Catalunya de 1995 a 2010

- Mentre que **Catalunya** tindria un saldo acumulat positiu de **3.384 euros per persona** i equivalent al 12,7 % del PIB català,
- **Espanya** (sense Catalunya) tindria un saldo negatiu de **-2.228 euros per persona** i equivalent a un 10,1 del seu PIB.

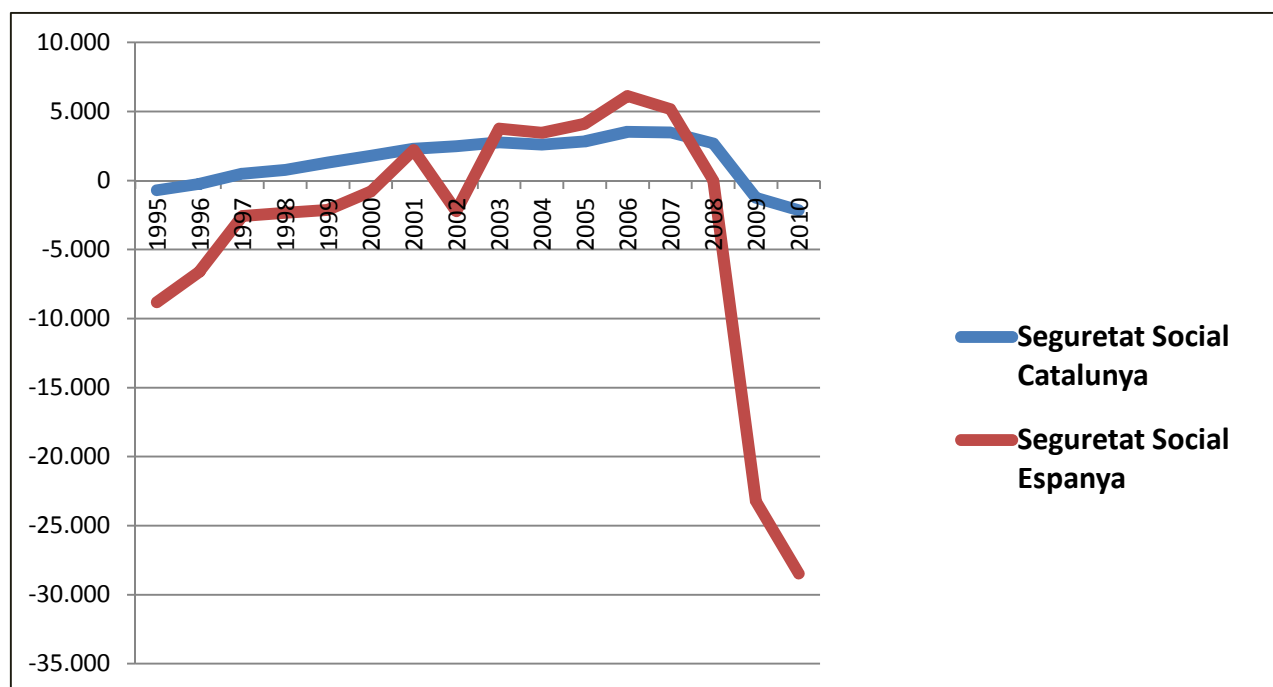
Informe sobre les aportacions de Catalunya a la Seguretat Social.
Generalitat de Catalunya Departament d'Economia i Coneixement
2012.

Catalunya podria pagar les pensions

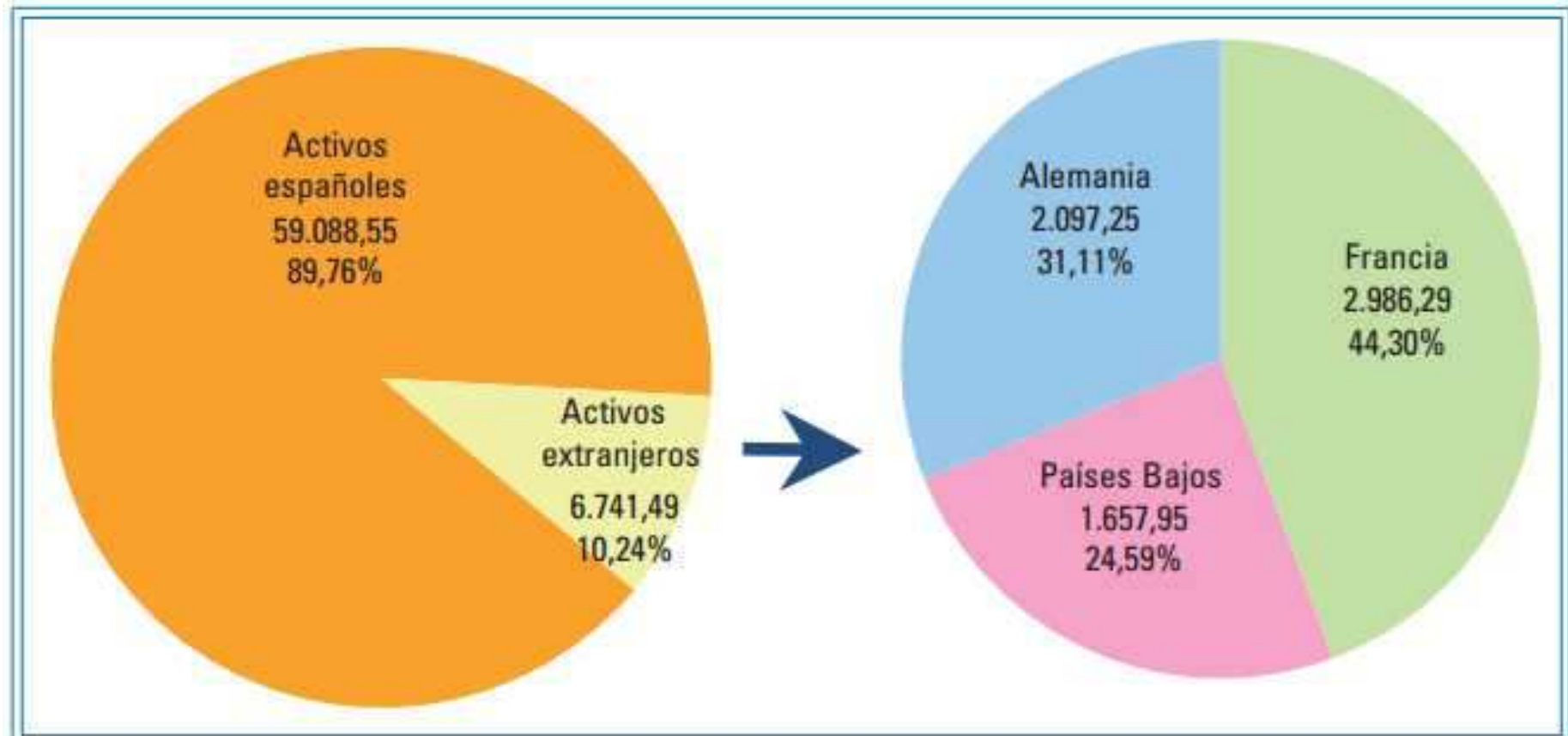
La permanència de Catalunya a la caixa única d'Espanya restaria capacitat al sistema de pensions català, pel fet de participar en un sistema més dèbil.

Superàvit / dèficit de la Seguretat Social. Espanya. Catalunya.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Informe sobre les aportacions de Catalunya a la Seguretat Social. Departament d'Economia i Coneixement. Generalitat de Catalunya. 2012.

Fons de Reserva de la Seguretat Social 2011

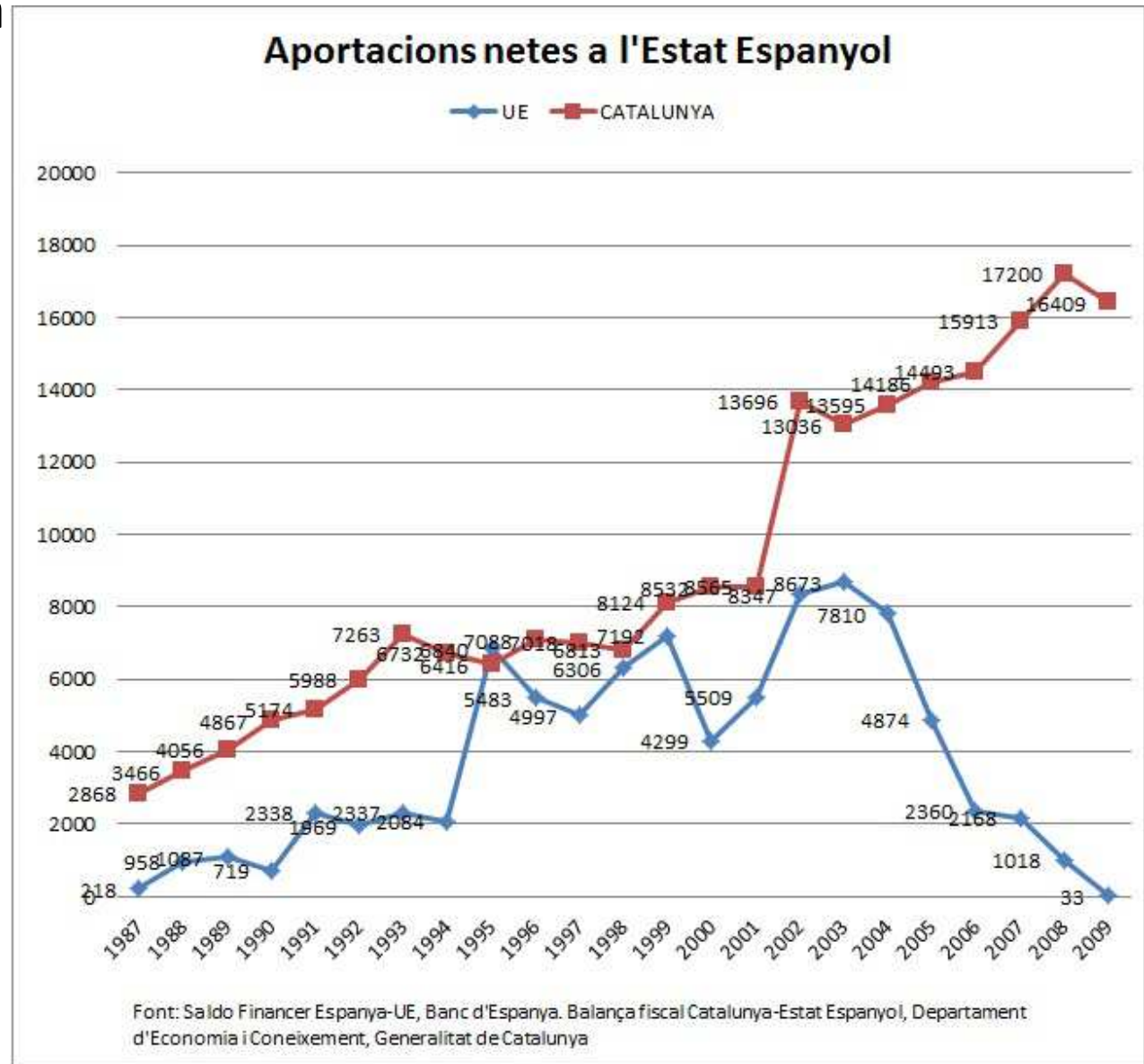

Font: Seguridad Social. Informe a la "Cortes Generales". 2012.

EL COST DE MANTENIR-NOS A ESPANYA

Davant la davallada de les aportacions europees com reacciona Espanya?

Augmenta l'espoli.

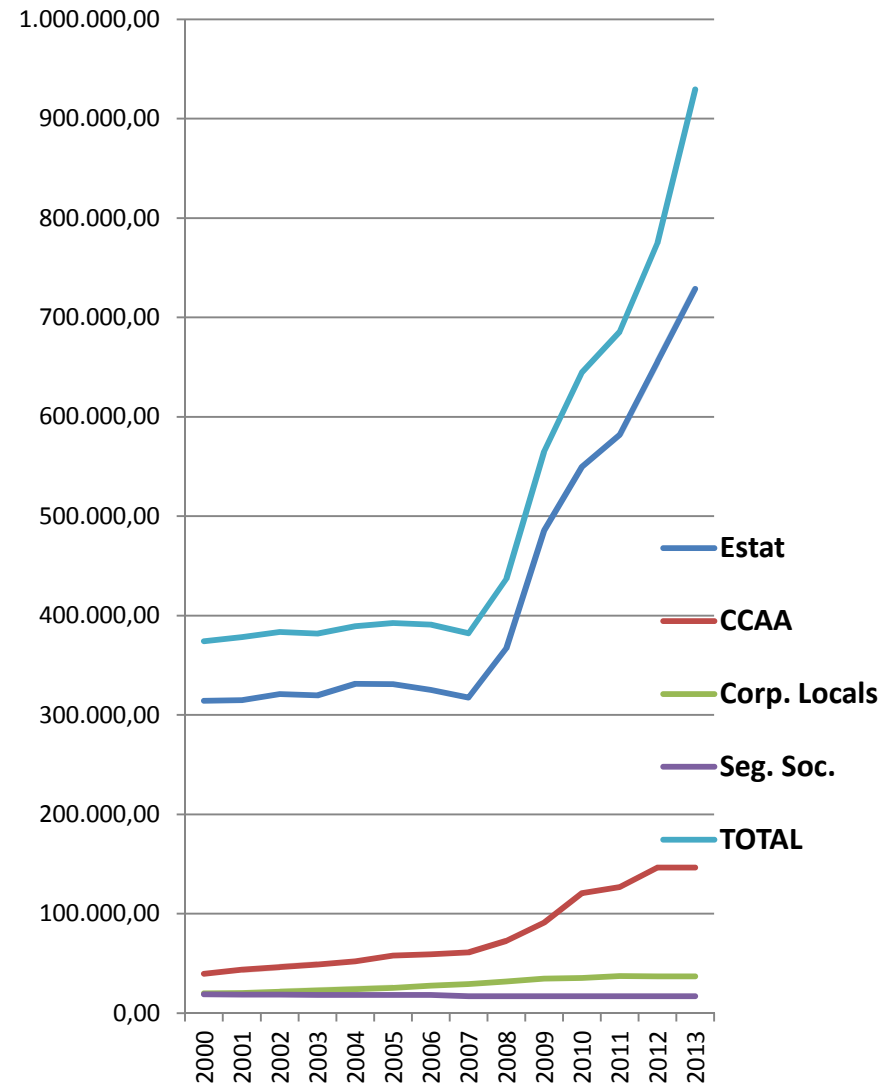

El cost financer de mantenir-nos a Espanya

Cost de mantenir-nos a Espanya	11 set 2013	11 set 2014	11 set 2015
<u>Deute de l'Estat espanyol imputable a Catalunya</u>	100.000	105.000	110.000
Deute propi	48.000	54.000	60.000
Total deute	148.000	159.000	170.000
PIB català	200.000	200.000	200.000
Percentatge endeutament sobre PIB	74,0%	79,5%	85,0%
Interessos a pagar	8.880	9.540	10.200

A més del Deute propi Catalunya ha d'assumir any rere any l'increment d'endeutament de l'Estat.

Previsió endeutament 2013

Espanya ofega cada vegada més Catalunya

El Gobierno rechaza flexibilizar el objetivo de déficit de las autonomías

ABC.es

Día 30/01/2013

**Del 4,5 per 100 de
dèficit possible
l'Estat espanyol
es reserva el 3,8**

EVOLUCIÓN DEL DÉFICIT / SUPERÁVIT 2011-2015

Capacidad (+) / Necesidad (-) de financiación (en % del PIB)

Ámbito	2011	2012	2013	2014	2015
Administración Central y Seguridad Social	-5,2	-4,5	-3,8	-2,7	-2,1
Comunidades Autónomas	-3,3	-1,5	-0,7	-0,1	0,2
Corporaciones Locales	-0,4	-0,3	0,0	0,0	0,0
TOTAL ADMINISTRACIONES PÚBLICAS	-8,9	-6,3	-4,5	-2,8	-1,9

No se incluye el impacto one-off en déficit derivado de operaciones de reestructuración del sistema financiero

Fuente: Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

**Espanya impedeix
rebaixar l'impacte de
les retallades amb
nova fiscalitat
autònoma**

- Per tal de reduir l'impacte de les retallades, el Govern va decidir crear **una taxa per l'expedició de receptes de medicaments** (l'anomenat *euro per recepta*) i
- **unes taxes judicials** i
- **l'impost sobre dipòsits de clients en les entitats de crèdit**

El govern espanyol ha decidit impedir que aquestes mesures tirin endavant, dinamitant-les, mitjançant la presentació de recursos al Tribunal Constitucional,

Conclusions

- **La capacitat d'autofinançament del nou Estat està garantida.**
- **El Nou Estat tindrà més recursos per:**
 - **Garantir els serveis.**
 - **Invertir en infraestructures.**
 - **Impulsar l'economia.**
 - **Pagar les pensions**
- **Mantenir-nos a Espanya és cada vegada més gravós per a les persones i les empreses.**

Catalunya és un país preparat pel creixement i creixerà

L'ECONOMIA CATALANA EN EL MARC DEL NOU ESTAT

Catalunya és un país preparat per tenir un lloc rellevant en l'economia mundial.

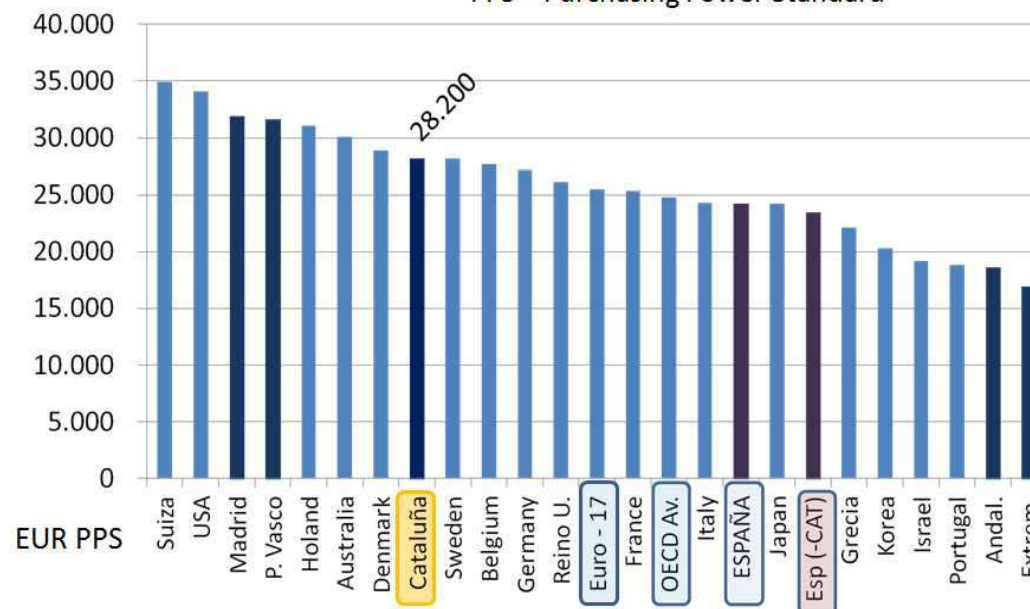
El punt de partida és molt bo. El PIB català està per sobre de la mitjana europea i de la mitjana dels països de la OCDE.

CATALUNYA I EL PIB PER CÀPITA

PIB x Càpita, EUR PPS* 2009

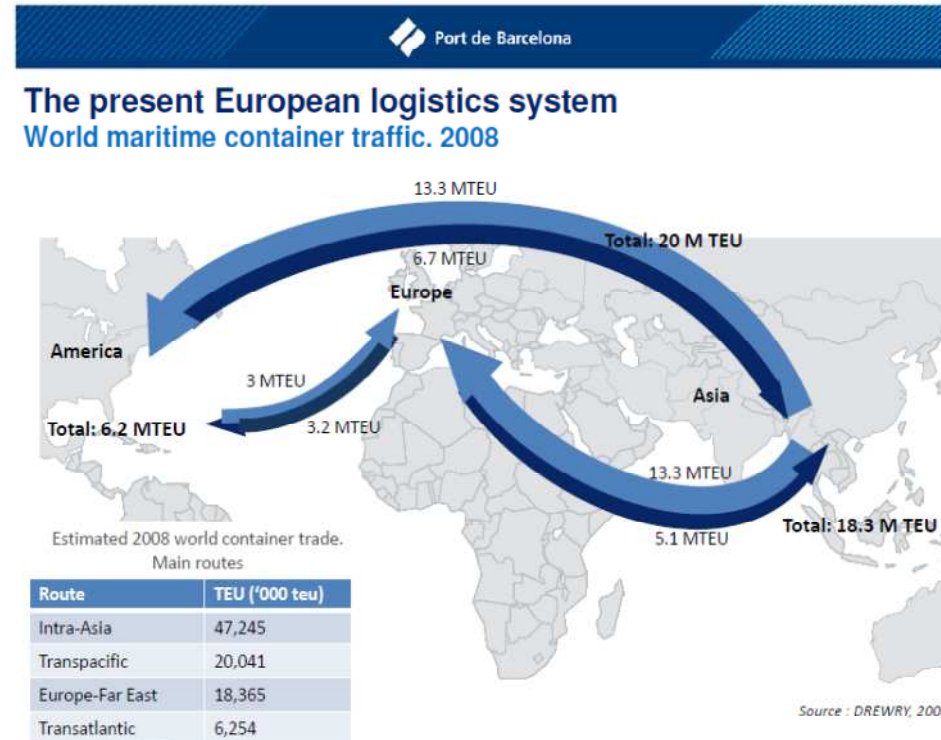
*PPS = Purchasing Power Standard

L'economia catalana es veurà potenciada com a porta logística d'Espanya i del sud d'Europa.

Catalunya té una localització geogràfica que la fa atractiva per a les economies d'altres continents com la Xina, Japó o Corea, que busquen un port que comuniqui pel mediterrani amb Europa, també per aquells que volen entrar als mercats del nord d'Àfrica i els països àrabs.

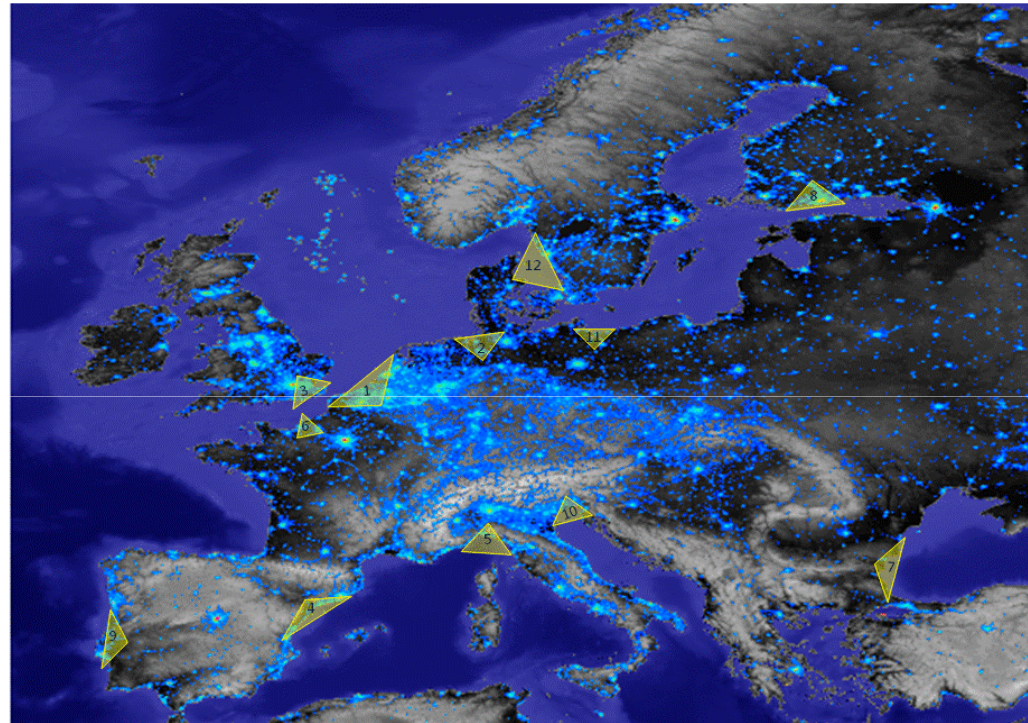
Catalunya, porta logística d'Espanya i del sud d'Europa

Catalunya es convertiria en un pol atractiu per a la localització de noves indústries

En un marc en el que no es reproduueixin els defectes de l'Estat espanyol,

Catalunya es convertiria en un pol o zona de creixement econòmic atractiu per la localització de noves indústries.

Catalunya i les zones territorials pròximes es convertiran en una nova centralitat econòmica del sud d'Europa.

**L'eliminació del dèficit fiscal.
La reforma de les estructures d'Estat.**

Les noves inversions permetran generar noves expectatives (al voltant dels ports de Barcelona, Tarragona i Palamós, dels aeroports i del corredor mediterrani l'alta velocitat permetran la conseqüent rebaixa dels costos de transport...).

Efectes d'un possible boicot d'Espanya a determinats productes catalans els primers temps del nou Estat.

- Aquest boicot es veurà contrarestat per la **creixent exportació catalana** a la resta del món,
- Per la **reacció d'adquirir productes** a Catalunya que en part s'adquireixen a Espanya,
- Pel **creixement del consum** induït per la recuperació del dèficit fiscal i
- **Les inversions** en infraestructures productives.

Pes sobre el comerç total de les exportacions per àrees geogràfiques

Prediccions pel període 2008-2011.

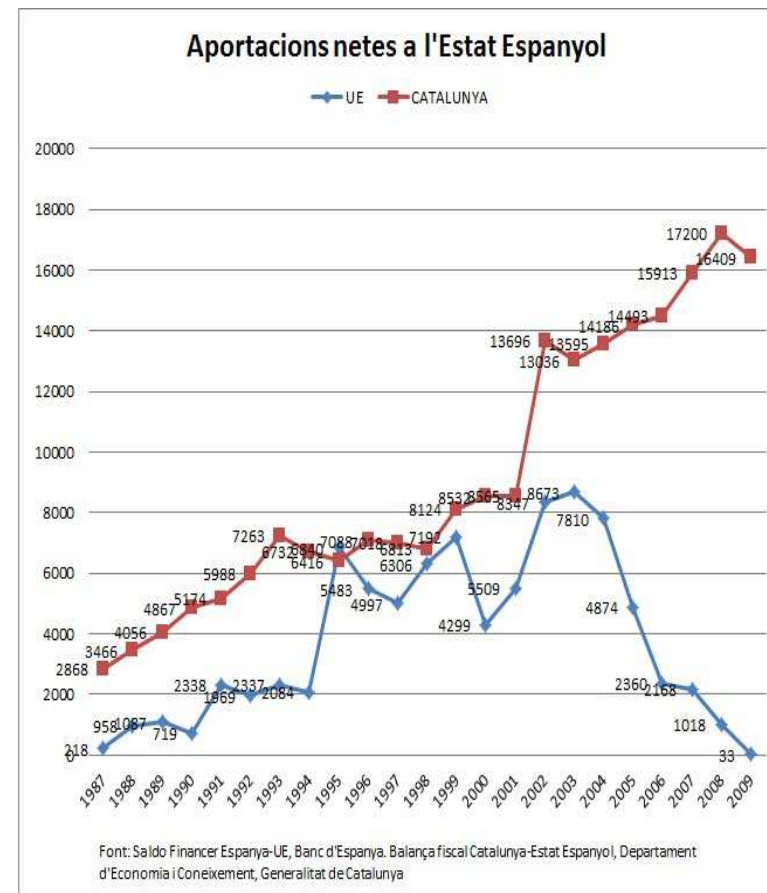
Font: Departament d'Economia i Coneixement a partir de dades del C-Interreg i Datacomex.

Comentari sobre els models federalistes

Els models de finançament de l'Espanya Autònoma i la Federal són avui econòmicament i institucional inviàbles

Des de 1987 s'han fet intents de millorar el finançament autonòmic que han configurat un model d'un cert federalisme fiscal:

- S'han menysvalorat les necessitats de la despesa dels serveis de Catalunya lligats a l'estat del Benestar.
- La insuficiència del recursos s'ha disparat per la manca de compliment del model pactat entre l'Estat i Catalunya.
- El singular desnivellament del resultat del sistema **empobreix Catalunya**.

Fallen els mecanismes institucionals que han de fer funcionar un model federalista, falla la lleialtat institucional, fallen les “Estructures d’Estat”.

- **La permanent deslleialtat** de l’Estat d’allò que s’ha pactat (fons de competitivitat) no l’ha fet viable.
- Perquè **institucions fonamentals d’un estat com el Tribunal Constitucional han fallat** i s’han inclinat sempre a favor del centralisme.
- Les previsions de l’Estatut d’Autonomia permetrien una major autonomia financera però a hores d’ara **encara s’ha de posar en marxa el Consorci entre l’AEAT i l’Agència Tributària de Catalunya.**

El Pacte fiscal, l’últim intent de millora del sistema dins d’Espanya, ha estat rebutjat pel Cap del Govern central el 20 de setembre.

Els portaveus del Govern central l’han titllat d’inconstitucional quan la Constitució no en diu res.

Caldria canvis profunds a la Constitució, i **amb la dinàmica de les majories que actuen a les Corts espanyoles**, els canvis d’un finançament just per Catalunya són inviables, perquè **si hi hagués hagut voluntat política, s’hagués fet, perquè hi ha hagut ocasions suficients per fer-ho possible.**

L'INDEPENDÈNCIA ÉS CADA VEGADA MÉS URGENT

- En tant no s'aconsegueixi la independència, l'economia catalana empitjorarà.
- La permanència a Espanya tindrà nous costos com a conseqüència de l'actitud del govern espanyol, que **no parará amb mesures d'ofec.**
- En tant no s'aconsegueixi la independència, l'economia catalana i la de la Generalitat de Catalunya es trobaran amb permanents dificultats per reactivar-se.
- L'espoli seguirà.

Material preparat per David Ros Serra, Economista, Interventor, Tresorer i Secretari-Interventor d'Administració Local a partir del Dossier del mateix nom " Hisenda i Pressupostos del Nou Estat" elaborat en el marc de **la Sectorial d'Economia de l'Assamblea Nacional Catalana**, realitzat amb la col·laboració de **Josep Pedrol Martí i Tomàs Casanovas Martínez**. Economistes.

Sectorial d'Economia de l'Assamblea Nacional Catalana. Desembre de 2012.